

SVERIGES
MODERNASTE
MYNDIGHET
2019

Upphandlings
myndigheten

Träffsäker upphandling

bidrar till en hållbar samhällsutveckling

Erika Hanses, upphandlingsjurist

2020-09-22

Kunskapsnavet för offentliga affärer

Hört i Frågeservice

Var hittar jag
upphandlingarna?
Jag fattar
ingenting...

Jag förstår
poängen, men
hallå?!

Det finns
ingen poäng
med det här!

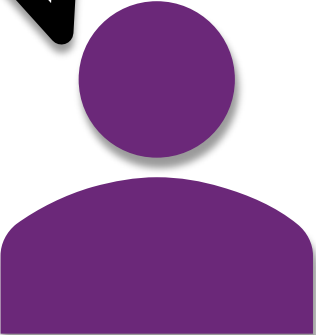
Det är meningen
att det ska vara
krångligt.

Lagen om
offentlig
upphandling kan
inte vara Guds
mening!

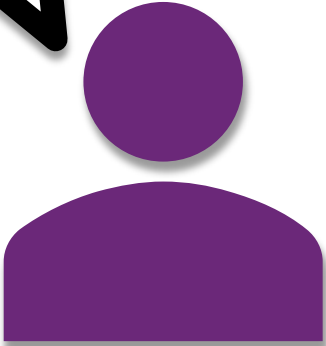
Lagen om offentlig
upphandling kan
inte vara
demokratisk!

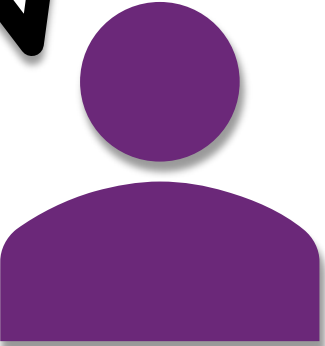
Upphandlarnas perspektiv

*"Framtiden är nyttja
marknaden mycket
mer."*

*"Vi kan inte vara
världsmästare på
allt från stolar
till elbilar."*

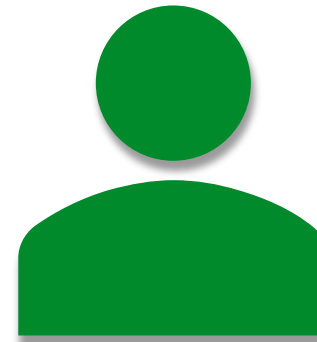
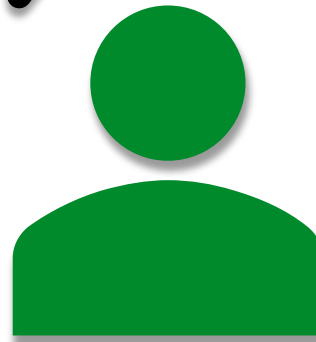
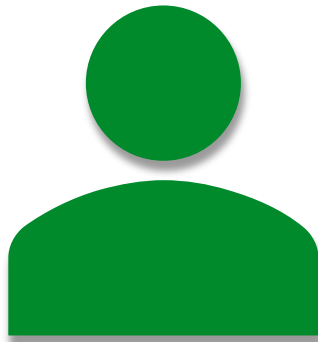
*"Folk kommer
till mig två
minuter i tolv:
Det är rena
överfall."*

Beställares perspektiv

*"Första gången
var en chock
– vi hade ingen
aning om
något."*

*"Någon analys
görs egentligt inte
– avtalet löper ut
och man behöver
nya produkter."*

*"Jag är kostexpert
och inte jätte-
engagerad när det
gäller transporter.
Så där är nog
kravspecen lite
tunn."*

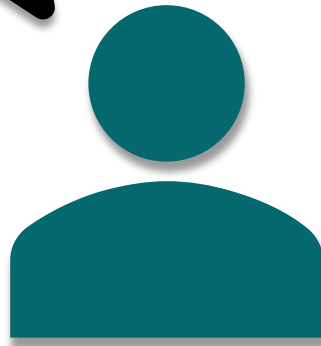
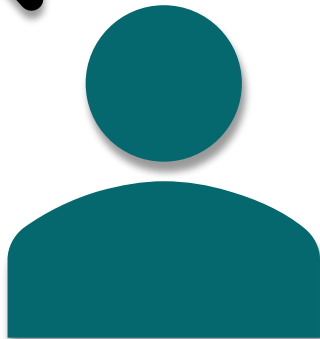

Leverantörer perspektiv

"Det är offentlig upphandling som driver hållbarhetsfrågorna framåt. Privata företag ställer inte alls de kraven."

"Med mer dialog skulle upphandlingarna bli konkreta, tydliga och lättförståeliga"

"En kommun vi jobbar med är duktiga på uppföljning och ger sig inte förrän produkten är 100%. Det är roligt att jobba åt dem."

Gemensamma behov

ZON 1 POSITIONERA

ZON 2 ANALYSERA/RESPONDERA

ZON 3 LEVERERA

Att bli involverad
tidigt

Tydliga och relevanta
underlag som är
enkla att svara på

Partnerskap för
gemensam
utveckling

Värdet av **OFFENTLIG UPPHANDLING**
i Sverige

17% av BNP **706** miljarder kronor*

Antal **ANNONSERADE**
upphandlingar

18 522
stycken**

*Baserat på statistik från 2017
**Baserat på statistik från 2018

Upphandlings
myndigheten

Varför har vi regler om upphandling?

- ▶ Främja kostnadseffektivt användande av skattemedel.
- ▶ Främja fri rörlighet inom EU.
- ▶ Undanröja ageranden som begränsar konkurrensen.
- ▶ Underlätta för företag att delta i den offentliga affären.

Offentlig upphandling vs. vanliga affärer?

- ▶ Lagen om offentlig upphandling (LOU) – styr processen men inte innehållet
 - ▶ Dialog är (delvis) reglerat.
 - ▶ Öppenhet och likabehandling.
 - Villkoren ska framgå i förväg.
 - ▶ Ändringar av kontrakt och ramavtal.

Behov

- Varje upphandling är unik och ska genomföras utifrån den upphandlande myndighetens behov och förutsättningar.

De grundläggande upphandlingsprinciperna

- ▶ Likabehandlingsprincipen
- ▶ Proportionalitetsprincipen
- ▶ Principen om öppenhet
- ▶ Principen om icke-diskriminering
- ▶ Principen om ömsesidigt erkännande

Vad innebär att ställa funktionskrav?

Beskriver ***vad*** man vill uppnå och inte ***hur***.

- ▶ Frångår krav på lösningar till krav på effekt och behov.
- ▶ Möjliggör nytänkande och utveckling.
- ▶ Öppnar upp för innovativa lösningar.
- ▶ Låser inte leveransen till en särskild teknik, metod eller produkt.

1. Offentlig upphandling som strategiskt verktyg för en god affär

2.
Effektiva inköp

3.
En mångfald av
leverantörer och
en väl fungerande
konkurrens

4.
En rättssäker
offentlig
upphandling

5.
En offentlig
upphandling som
främjar innovatio-
ner och alternativa
lösningar

6.
En miljömässigt
ansvarsfull offentlig
upphandling

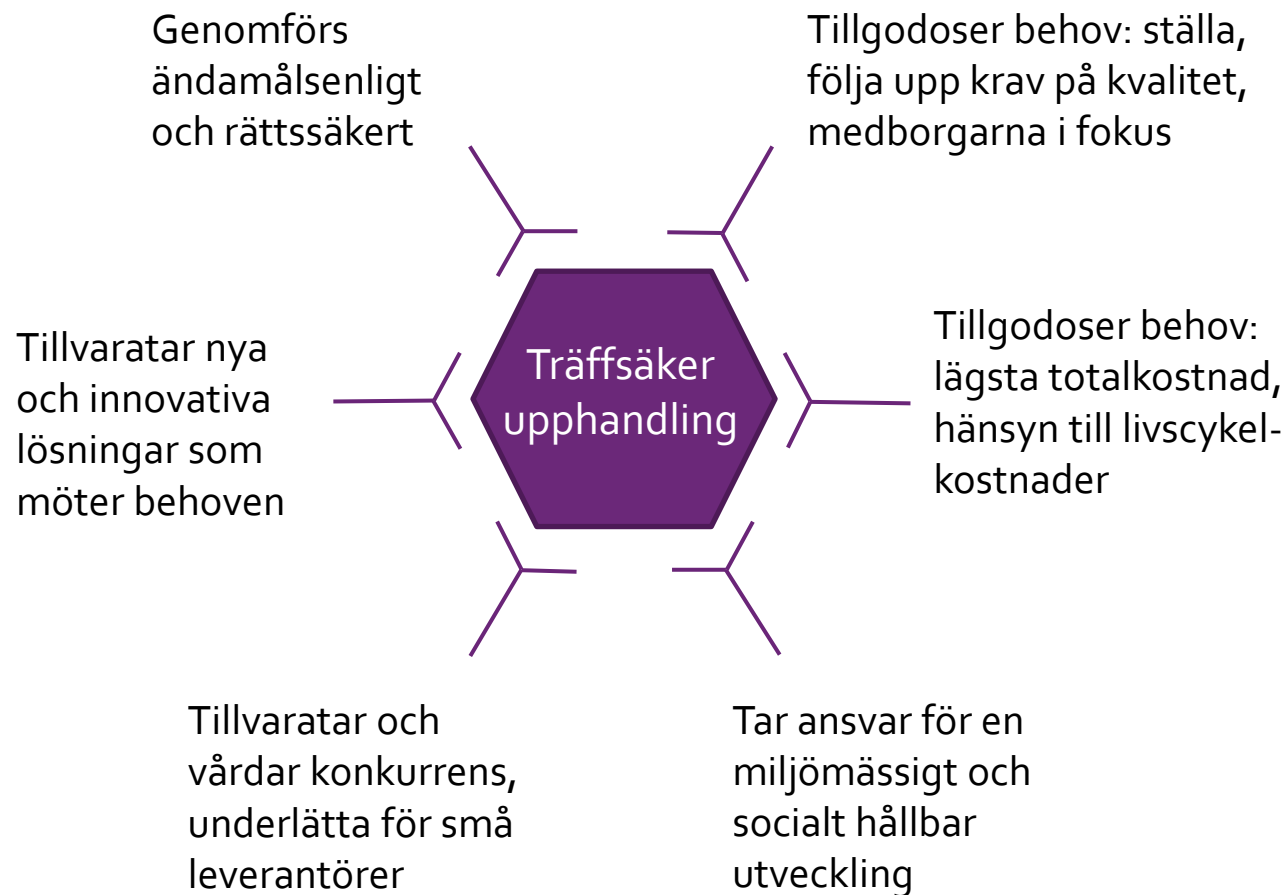
7.
Offentlig upphand-
ling som bidrar till
ett socialt hållbart
samhälle

Fokus på att göra saker rätt,
för att vara effektiv.

Fokus på att göra rätt saker,
för att vara effektiv.

Träffsäker upphandling

Samhällsnytta

Välfungerande samhällsservice till nytta för medborgarna och näringslivets utveckling

Skattemedel används på bästa sätt

En miljömässigt hållbar utveckling

En socialt hållbar utveckling

//

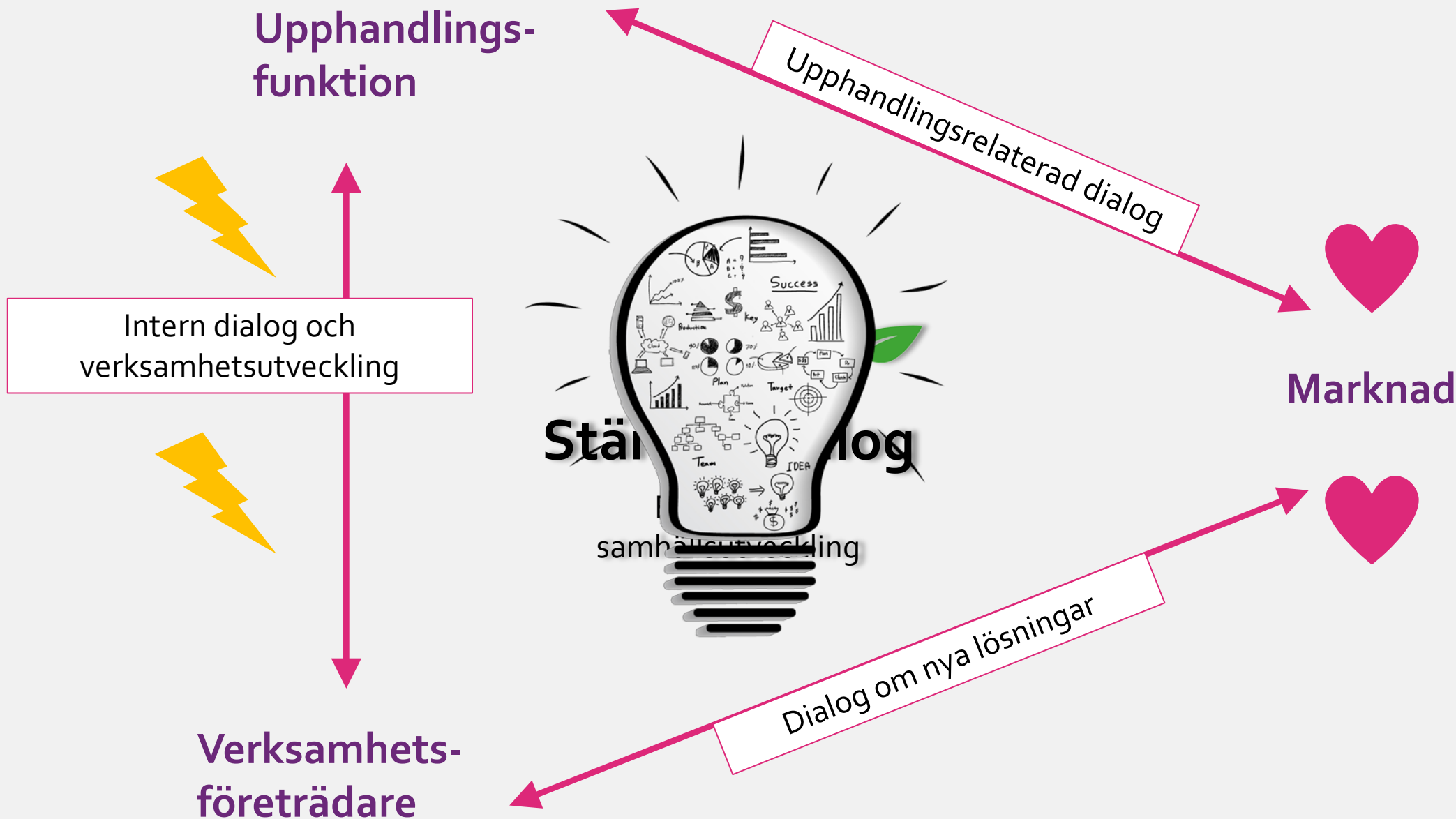
Tidigare var det viktigaste att man ***gör rätt*** än att det ***blir rätt***. Det är klart att ***man ska göra rätt*** men ***om man gör saker och ting rätt men gör fel saker så blir det ingen bra utväxling***. Det är nästan ***det värsta man kan göra är att göra fel saker rätt***. //

Kommunstyrelsens ordförande i större kommun

Faktorer som...

- ▶ ...påverkar träffsäkerheten i upphandling
 - ▶ Bilden av upphandling
 - ▶ Upphandlingskompetens och resurser
 - ▶ Mål, styrning och uppföljning
 - ▶ Ledarskap
 - ▶ Kunskapsnivå
 - ▶ Kultur (rådande)
 - ▶ Riskbedömning och hantering
 - ▶ Ansvarsfördelning
 - ▶ Samordning/samverkan
 - ▶ Organisationsstruktur

Svara på remiss – hur och varför

*Om remisser av betänkanden
från Regeringskansliet*

På gång

- ▶ UHM blir statistikmyndighet
- ▶ Överprövningsutredningen och Förenklingsutredningen
- ▶ Möjligheten att yttra sig över ett förslag står alltid öppet för var och en som har synpunkter. Betänkanden i serierna Statens offentliga utredningar (SOU) och Departementsserien (Ds) finns tillgängliga på regeringens webbplats.

Bemanningsföretag

- ▶ Den leverantör (formellt sett underleverantör) som levererar tjänsten får inte vara utsedd enligt fritt val eller godtycke.
- ▶ Mellanhanden bör ansvara för valet av underleverantör för varje enskild leverans enligt villkoren i ramavtalet och varje avropsförfrågan.
- ▶ Takvolym!

Mellanhänder i
offentlig upphandling

Tack!

Mer inspiration och vägledning
hittar du på vår webbplats

upphandlingsmyndigheten.se

Frågeservice

Telefon, måndag – torsdag kl. 9-12
Frågeportalen, dygnet runt

@uhmynd

Upphandlingsmyndigheten

@upphandlingsmyndigheten

Upphandlingsmyndigheten

